

होप ब्याटिष्ट कलेज

मिनभवन-३४, काठमाडौं, नेपाल

सङ्गीत अभ्यास पुस्तिका

Hope Baptist College
a Ministry of
Calvary Bible Baptist Church
Kathmandu, Nepal
e-mail: contact.hbc.np@gmail.com

शिक्षक: _____

विद्यार्थीको नाम: _____

मिति: _____

यस पाठमा जम्मा गरी १६ वटा पाठहरू समावेश गरिएका छन् जसलाई समय लिएर हेर्दै र अभ्यासमा उताउँ जाँदा तपाईंलाई सङ्गीतका केही महत्वपूर्ण पक्षहरू सिक्न सहज गराउनेछ । यसलाई आफ्नो व्यक्तिगत अभ्यास र कक्षामा सिकाउनको निम्ति प्रयोग गर्नु फाइदाजनक हुनेछ । यस पाठको प्रिन्ट गरिएको प्रतिलिपि वा PDF File पाउन तपाईंले हामीसँग माथि दिइएको ई-मेलद्वारा सम्पर्क पनि राख्न सक्नुहुन्छ ।

परिचय:

सङ्गीतको प्रारम्भिक वा आधारभूत पाठ (Basic Course)मा जानको निम्ति बुभुनुपर्ने केही महत्वपूर्ण पक्षहरू:

☞ सङ्गीतको वर्णमाला:

हामी नेपाली अक्षरको आफ्नो वर्णमाला पाउँदछौं - क देखि ज्ञ सम्म

उसरी नै सङ्गीतको पनि आफ्नो वर्णमाला हुन्छ - A B C D E F G

☞ स्वरहरू:

दुई प्रकारका हुन्छन्:

१. प्राकृतिक (Natural) स्वरहरू - C D E F G A B

२. विकृती (Chromatic) स्वरहरू - C#/D♭ D#/E♭ F#/G♭ G#/A♭ A#/B♭

हामी यहाँबाट जान्न सक्छौं कि सङ्गीतमा जम्मा गरी १२ वटा स्वरहरू हुँदछन् ।

☞ सङ्गीतको तीन महत्वपूर्ण तत्वहरू:

१. शुर (Melody)

२. लय (Harmony)

३. ताल (Rhythm)

☞ सङ्गीतमा बुभुनुपर्ने केहि सामान्य तर महत्वपूर्ण चिन्हहरू:

१. प्राकृतिक वा काटने चिन्ह (Natural or Cancellation Sign) -

यस चिन्हको कामचाहिँ कुनै ठाउँमा आएको Accidental Note (अप्रत्याशित वा आकस्मिक रूपमा आएको नोट) लाई काटेर फेरी त्यसको मौलिक नोटमा नै लग्ने काम गर्नु हो ।

२. सार्प चिन्ह (Sharp Sign) -

यस चिन्हले १/२ स्केल हाइ ($\frac{1}{2}$ Scale High)मा जान जनाइरहेको हुन्छ ।

३. फ्ल्याट चिन्ह (Flat Sign) -

यस चिन्हले १/२ स्केल लो ($\frac{1}{2}$ Scale Low)मा जान जनाइरहेको हुन्छ ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

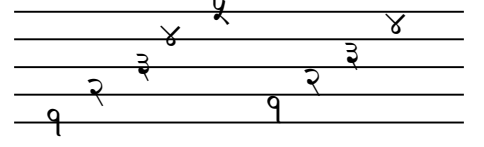
यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

The Staff (स्टाफ)

सङ्गीतमा स्टाफ पाँचवटा रेखाहरू (Lines) र चारवटा खाली भागहरूले (spaces) बनेको हुन्छ। यहाँ रेखाहरू र खाली भागहरू दुवै लो (Low) देखि हाई (High) सम्म गन्ती गरिदै राखिएको छ।

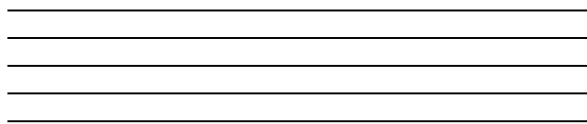
१. तल दिइएका थोप्लाहरूको आधारमा दुईवटा स्टाफहरू बनाउने अभ्यास गर्नुहोस्।

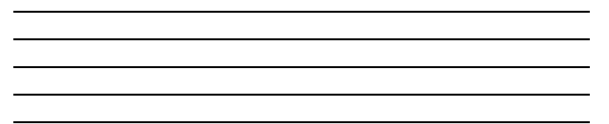
२. माथि भएको पहिलो स्टाफको रेखाहरूमा लो देखि हाई सम्मका अंकहरू लेख्नुहोस्।

३. दोस्रो स्टाफको खाली भागमा लो देखि हाई सम्मका अंकहरू लेख्नुहोस्।

४. तल दिइएको स्टाफको रेखाहरूमा नोटहरू बनाउनुहोस्।

५. तल दिइएको स्टाफको खाली भागहरूमा नोटहरू बनाउनुहोस्।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज। यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो। होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ। यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ। यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

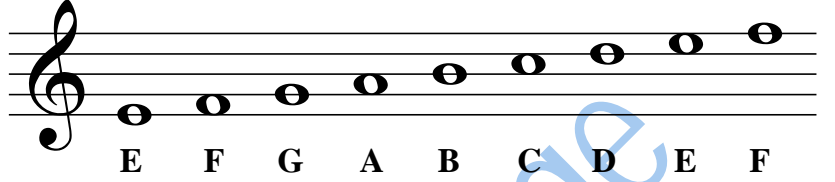
यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

The Staff (स्टाफ) - Treble Clef (ट्रेबल क्लेफ)

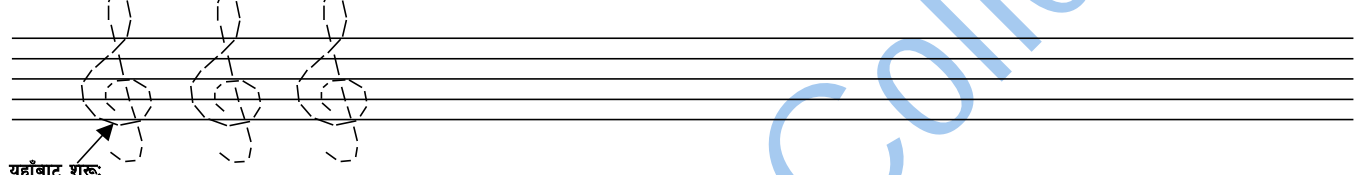
क्लेफ (Clef) चाहिँ प्रत्येक स्टाफको शुरूको भागमा नै देखा पर्दछ । यहाँ देखाइएको क्लेफ ट्रेबल क्लेफ हो ।

ट्रेबल क्लेफमा भएको केही नोटहरूको नाम यहाँ दिइएका छन् ।

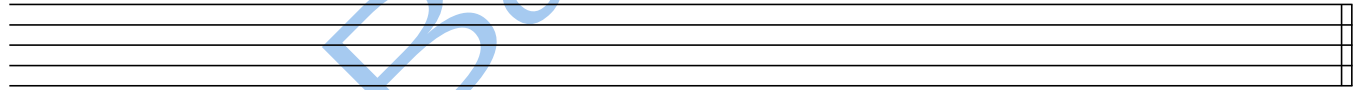
१. तल दिइएको निर्देशिका रेखाहरूको सहायतामा ट्रेबल क्लेफ चिन्ह बनाउने अभ्यास गर्नुहोस् । बाँकी खाली ठाउँहरूमा अझ अरू ७ वटा ट्रेबल क्लेफहरू बनाउनुहोस् ।

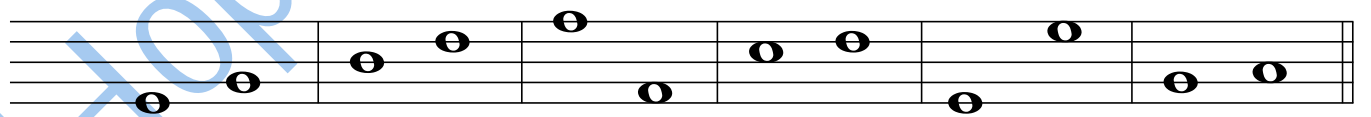
२. तल दिइएको स्टाफको शुरूमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् र प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

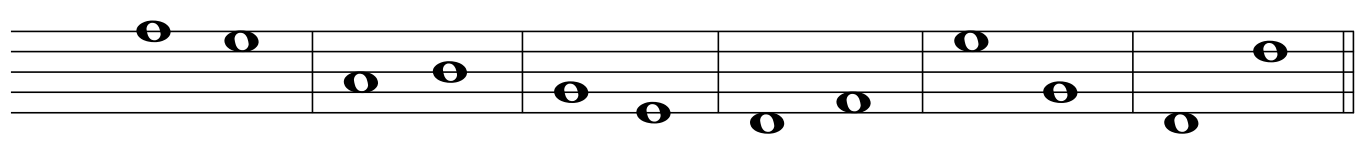
३. स्टाफको शुरूमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् र नाम दिइएको नोटहरू बनाउनुहोस् । यदि कुनै नोट एक ठाउँभन्दा बढीमा बनाउन मिल्छ भने कुन ठाउँमा नोट बनाउने भनी आफै निर्धारित गर्नुहोस् ।

४. स्टाफको शुरूमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् । प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस्, त्यसपछि प्रत्येक जोडीमा भएको नोटको हाइ (High) नोटहरूमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

५. स्टाफको शुरूमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् । प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस्, त्यसपछि प्रत्येक जोडीमा भएको नोटको लो (Low) नोटहरूमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

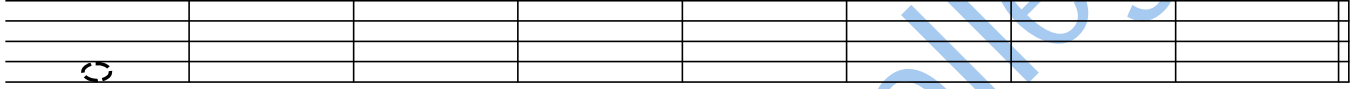
The Staff (स्टाफ) - High and Low (हाइ र लो)

स्टाफमा माथि-माथि हुँदै जाने नोटहरू आवाज (Sound)मा पनि हाइ-हाइ (High-High) हुँदै जाँदछन् ।

यस नोट अर्को नोट भन्दा हाइ (High) छ र सुन्दा पनि हाइ नै सुनिन्छ ।

१. तल इङ्गीत गरिए अनुसार खाली भाग वा रेखाहरूमा नोटहरू बनाउनुहोस् र तपाईंले स्ट्राफमा बनाउनुभएको सबैभन्दा हाइ (High) नोटमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

खाली भाग १ खाली भाग ४ रेखा ३ रेखा ४ खाली भाग १ खाली भाग ३ रेखा ५ रेखा २

२. तल इङ्गीत गरिए अनुसार खाली भाग वा रेखाहरूमा नोटहरू बनाउनुहोस् र तपाईंले स्ट्राफमा बनाउनुभएको सबैभन्दा लो (Low) नोटमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

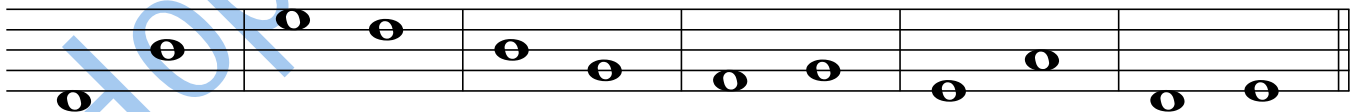

रेखा १ खाली भाग ३ रेखा १ खाली भाग १ खाली भाग ४ रेखा ३ रेखा २ खाली भाग २

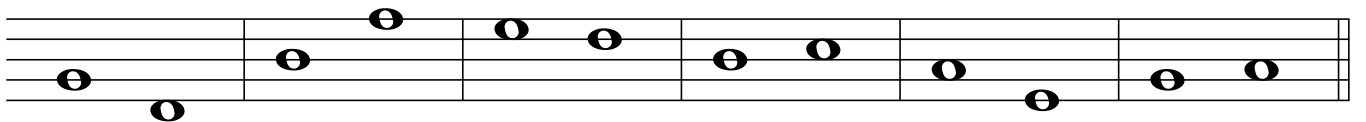
३. प्रत्येक नोटहरूको जोडीमा हाइ (High) नोटमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

४. प्रत्येक नोटहरूको जोडीमा लो (Low) नोटमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

५. तल दिइएका नोटहरूमा पहिलो नोटहरू दोस्रो नोटहरू भन्दा हाइ (High) वा लो (Low) छन् त्यसैले पहिलो नोटको आधारमा तल खाली ठाउँहरूमा हाइ (High) वा लो (Low) भनी लेख्नुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।
होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।
यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।
यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

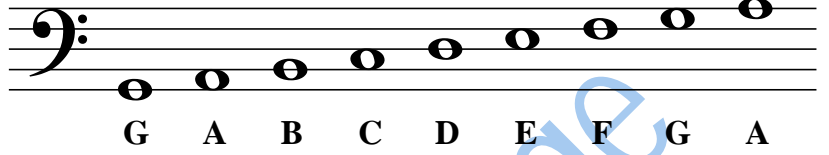
यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

The Staff (स्टाफ) - Bass Clef (ब्यास् क्लेफ)

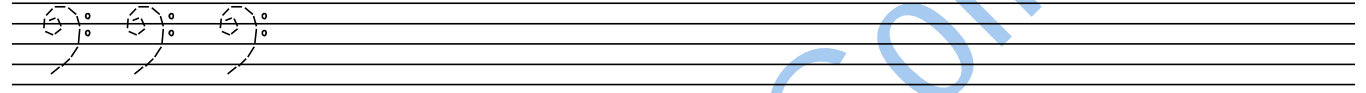
क्लेफ (Clef) प्रत्येक स्टाफको शुरूको भागमा नै देखा पर्दछ । यहाँ देखाइएको क्लेफ ब्यास् क्लेफ हो ।

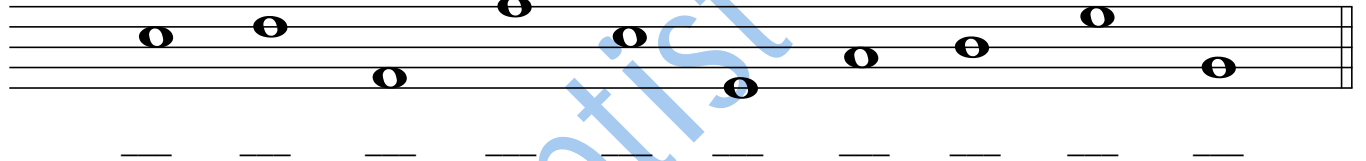
ब्यास् क्लेफमा भएका केही नोटहरूको नाम यहाँ दिइएका छन् ।

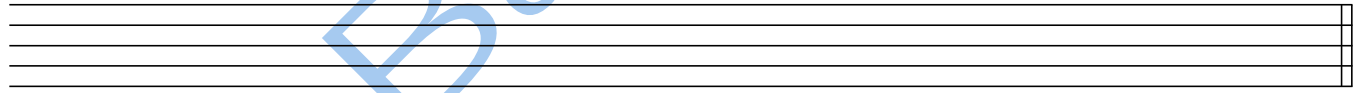
१. तल दिइएको निर्देशिका रेखाहरूको सहायतामा ब्यास् क्लेफ चिन्ह बनाउने अभ्यास गर्नुहोस् । बाँकी खाली ठाउँहरूमा अझ अरू ७ वटा ब्यास् क्लेफ बनाउनुहोस् ।

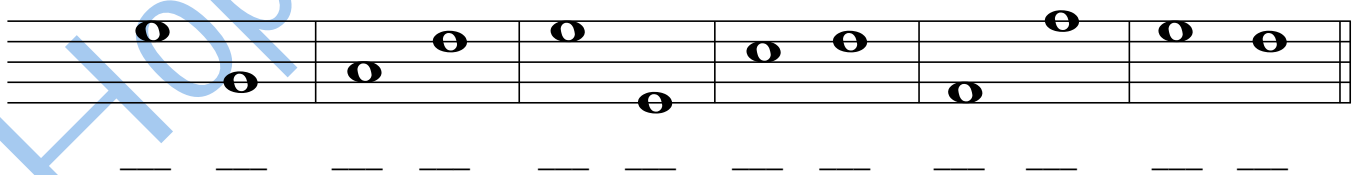
२. तल दिइएको स्टाफको शुरूमा ब्यास् क्लेफ बनाउनुहोस् र प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस् ।

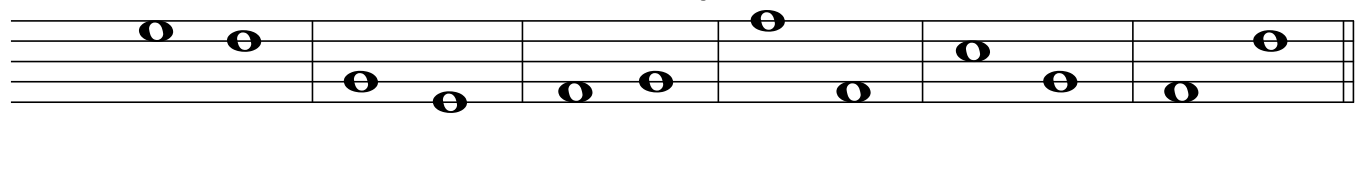
३. स्टाफको शुरूमा ब्यास् क्लेफ बनाउनुहोस् र नाम दिइएको नोटहरू बनाउनुहोस् । यदि कुनै नोट एक ठाउँभन्दा बढीमा बनाउन मिल्दछ भने कुन ठाउँमा नोट बनाउने भनी आफै निर्धारित गर्नुहोस् ।

४. स्टाफको शुरूमा ब्यास् क्लेफ बनाउनुहोस् । प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस्, त्यसपछि प्रत्येक जोडीमा भएको नोटको हाइ (High) नोटहरूमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

५. स्टाफको शुरूमा ब्यास् क्लेफ बनाउनुहोस् । प्रत्येक नोटहरूको नाम लेख्नुहोस्, त्यसपछि प्रत्येक जोडीमा भएको नोटको लो (Low) नोटहरूमा गोलो चिन्ह लगाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपी गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

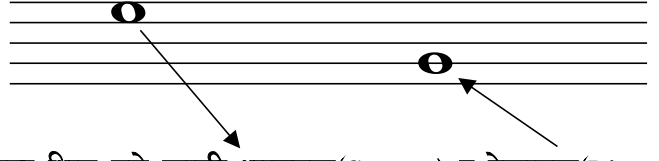
होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

पाठ - ५

Note Reading Practice (नोट पढ्ने अभ्यास)

माथि दिइएका नोटहरू स्टाफ भित्र हुने खाली भागहरू(Spaces) र रेखाहरू(Lines)मा पर्ने ट्रेबल क्लेफ(Treble Clef) र ब्यास् क्लेफ(Bass Clef)का नोट राखिएको नमुना मात्र हुन् ।

● स्टाफ भित्र रेखाहरू (Lines)मा पर्ने ट्रेबल क्लेफ (Treble Clef)को निम्ति नोटहरूको नाम तल उल्लेख गरिएका छन्:

E	G	B	D	F
---	---	---	---	---

Every Good Boy Does Fine

● स्टाफ भित्र खाली भागहरू (Spaces)मा पर्ने ट्रेबल क्लेफ (Treble Clef)को निम्ति नोटहरूको नाम तल उल्लेख गरिएका छन्:

F	A	C	E
---	---	---	---

F A C E

● स्टाफ भित्र रेखाहरूमा(Lines) पर्ने ब्यास् क्लेफ (Bass Clef)को निम्ति नोटहरूको नाम तल उल्लेख गरिएका छन्:

G	B	D	F	A
---	---	---	---	---

Good Boy Doesn't Fight Anyone

● स्टाफ भित्र खाली भागहरू (Spaces)मा पर्ने ब्यास् क्लेफ (Bass Clef) को निम्ति नोटहरूको नाम तल उल्लेख गरिएका छन्:

A	C	E	G
---	---	---	---

All Cows Eat Grass

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचिबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Time Signatures(ताल चिन्ह) - $\frac{4}{4}$

तालको चिन्ह सङ्गीतको कुनै पनि टुक्राको अगाडीमा नै प्रकट भएको हुन्छ । यो दुईवटा अङ्कहरू मिलेर बनेको हुन्छ ।

क्वाटर नोट(quarter note) (♩) = १ बिट

हाफ नोट (Half note) (♪) = २ बिट

होल् नोट (whole note) (♩) = ४ बिट

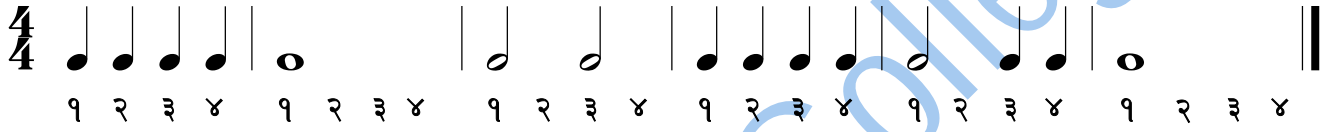

माथिको अङ्कले प्रत्येक मेजरमा बज्ने बिटहरूलाई जनाउँदछ ।

तलको अङ्कले कुन नोटले कति बिट पाउने भनी जनाउँदछ ।

$\frac{4}{4}$ - मा प्रत्येक मेजर (Measure) मा ४ वटा बिट (4 Beats) हरू हुन्छ ।

१. उच्च स्वरमा बिटलाई उच्चरण गर्दै तल (Rhythm) मा ताली बजाउनुहोस् ।

२. तल दिइएका नोटहरूमा काउन्ट (Count) लाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई उच्चारण गर्दै ताली बजाउनुहोस् ।

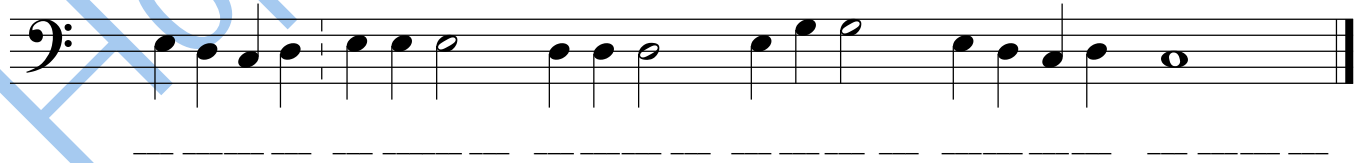
३. तलको क्लेफ चिन्ह पछि $\frac{4}{4}$ तालको चिन्ह बनाउनुहोस् । तल दिइएका नोटहरूमा काउन्ट (Count) लाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई उच्चारण गर्दै ताली बजाउनुहोस् ।

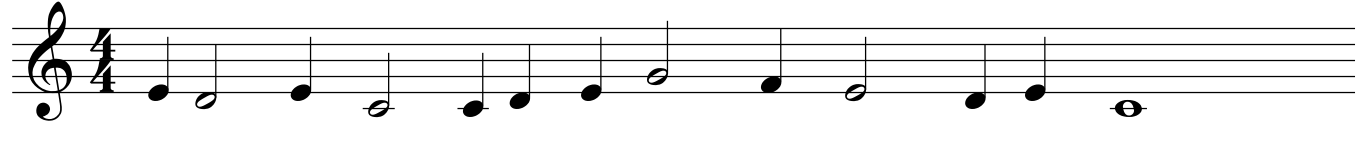
४. तलको क्लेफ चिन्ह पछि $\frac{4}{4}$ तालको चिन्ह बनाउनुहोस् ।

तलका नोटहरू मुनि काउन्ट (Count) लाई लेख्नुहोस् ।

तल लेख्न छुट्टिएको बार रेखाहरू (Bar Lines) पनि बनाउनुहोस् ।

५. तल दिइएका नोटहरूको मुनि काउन्ट (Count) लेख्नुहोस् र छुट्टिका बार रेखाहरू पनि बनाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

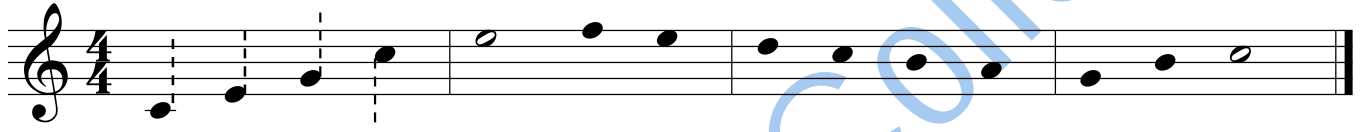
Stems (स्टेमहरू)

स्टेमहरूको (Stems) मद्दतमा एउटा नोटले तालसँगै जान कति मात्राङ्क (Value) प्राप्त गर्दछ भनी निर्धारित गर्दछ। उदाहरण: एउटा खुल्ला ४ अंकको मात्र भएको नोटले तपाईंले स्टेम थपिदिनुभयो भने यसको मात्र अब दुई हुन जादँछ। तल दिइएको उदाहरणलाई पनि विचार गर्नुहोस्। " = ४ 0 = २

कुनै नोटको स्टेमलाई ठीक ठाउँपट्टि र ठीक दिशातर्फ बनाउनु ज्यादै महत्वपूर्ण छ। स्टाफ रेखाहरूको सबैभन्दा बीचको रेखाबाट कुनै पनि नोटमा स्टेमचाहिँ देब्रेपट्टिबाट हुँदै तल भर्दछ। स्टाफ रेखाहरूको सबैभन्दा बीचको रेखाबाट मुनि कुनै पनि नोटमा स्टेमचाहिँ दाहिनेपट्टिबाट माथितर्फ बनाइँदछ। उदाहरण:

१. तल दिइएका प्रत्येक नोटहरूमा उचित प्रकारको स्टेमलाई बनाउने अभ्यास गर्नुहोस्।

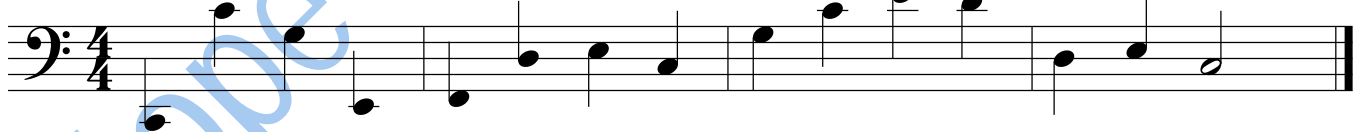
२. तल दिइएका प्रत्येक नोटहरूमा उचित प्रकारको स्टेमलाई बनाउने अभ्यास गर्नुहोस्।

३. तल दिइएका नोटहरूमा केही स्टेमहरू गलत प्रकारले बनाइएका छन्। गलत प्रकारले बनाइएका स्टेमहरूलाई गोलो चिन्ह लगाउनुहोस्।

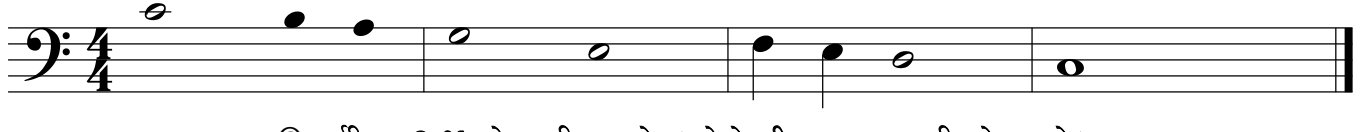
४. तल दिइएका नोटहरूमा केही स्टेमहरू गलत प्रकारले बनाइएका छन्। गलत प्रकारले बनाइएका स्टेमहरूलाई गोलो चिन्ह लगाउनुहोस्।

५. तल दिइएका केही नोटहरूमा स्टेमहरू छुट्टिएका छन्। आवश्यकअनुसार थपेर मिलाउनुहोस्। प्रत्येक मेजर बारमा तालको चिन्ह अनुसारको काउन्टसँग मिल्ने गरी नोटहरू रहनु आवश्यक छ।

६. तल दिइएका केही नोटहरूमा स्टेमहरू छुट्टिएका छन्। आवश्यकअनुसार थपेर मिलाउनुहोस्। प्रत्येक मेजर बारमा तालको चिन्ह अनुसारको काउन्टसँग मिल्ने गरी नोटहरू रहनु आवश्यक छ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज। यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ।

यसबाट प्रतिलिपी गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचिबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

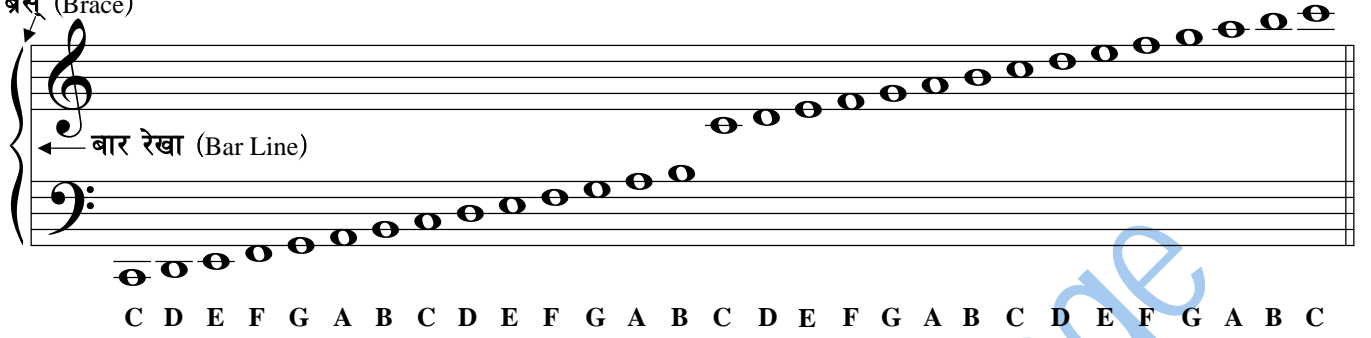
यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

पाठ - १०

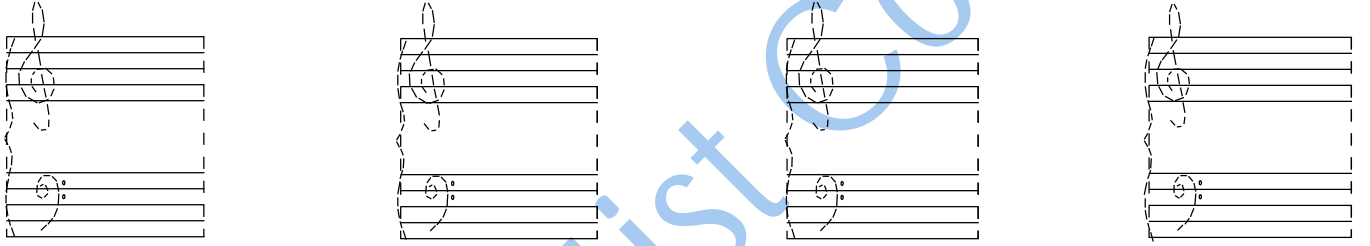
The Grand Staff (ग्रयान्ड स्टाफ)

ग्रयान्ड स्टाफमा ट्रेबल क्लेफ र ब्यास् क्लेफलाई ब्रेस(Brace) र बारलाइनले(Barline) जोडेर बनाइन्छ ।

ब्रेस (Brace)

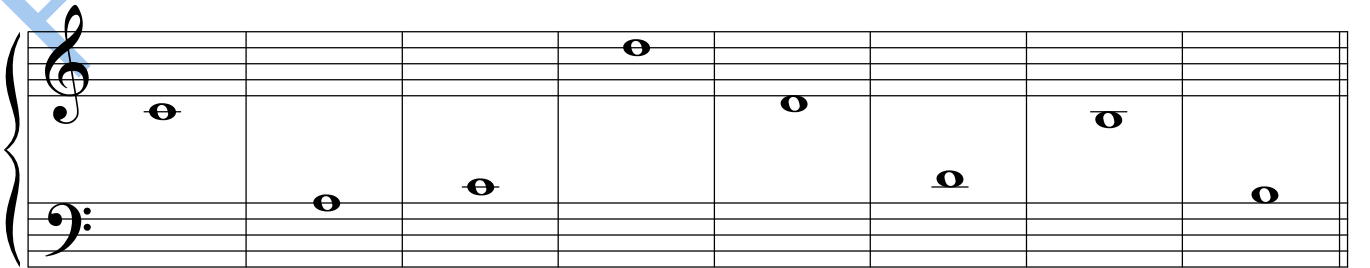
१. ब्रेस, बारलाइन र क्लेफहरूको प्रयोग गर्दै ग्रयान्ड स्टाफ बनाउने अभ्यास गर्नुहोस् ।

२. तल दिइएको स्टाफलाई प्रयोग गर्दै चारवटा ग्रयान्ड स्टाफ बनाउनुहोस् (ब्रेस, बार लाइन र क्लेफको प्रयोग गर्नुहोस्) ।

३. प्रत्येक नोटको लागि नाम लेख्नुहोस् । जति पनि राखिनुपर्ने रेष्टका चिन्हहरू छन्, त्यसलाई आवश्यक अनुसार राख्नुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

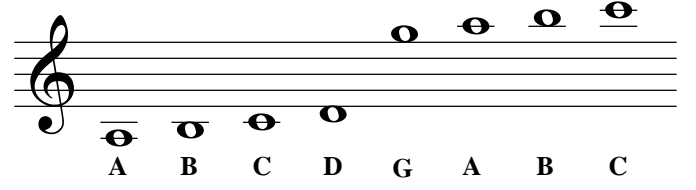
यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

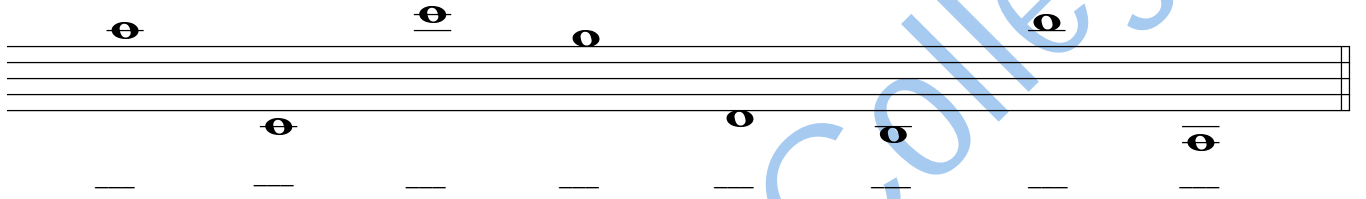
Treble Clef (ट्रेबल क्लेफ) - Ledger Lines (लेजर लाइनहरू)

लेजर लाइनहरूले स्टाफभन्दा माथिल्लो वा तल्लो भागहरू पनि नोटहरू बनाउनको लागि मद्धत गर्दछ।

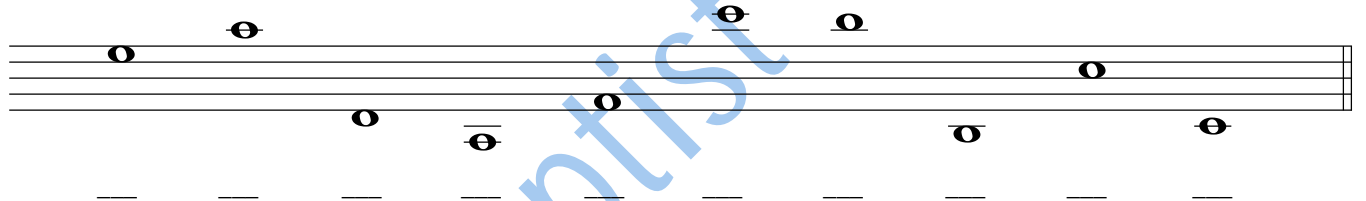
यहाँ प्रस्तुत गरिएको उदाहरणहरू लेजर लाइनहरूको मद्धतमा स्टाफभन्दा माथि वा तल बनाएर देखाइएको छ।

१. शुरूको भागमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् र प्रत्येक नोटहरूको नामहरू लेख्नुहोस्।

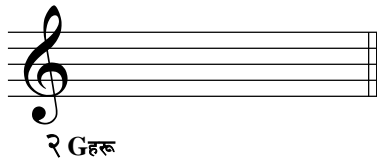
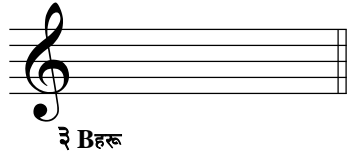
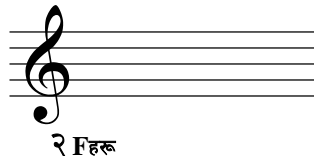
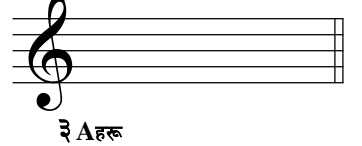
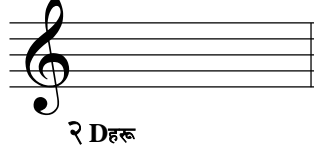

२. शुरूको भागमा ट्रेबल क्लेफ बनाउनुहोस् र प्रत्येक नोटहरूको नामहरू लेख्नुहोस्।

३. तल नाम दिइएअनुसार नोटहरू बनाउनुहोस्। निश्चित नोट बनाउनको लागि पनि लेजर लाइन प्रयोग गर्दै कुनै नोट नदोहोर्याइकन बनाउनुहोस्।

उदाहरण:

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज। यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो।
होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ।
यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ।
यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Time Signatures (ताल चिन्ह) - $\frac{3}{4}$

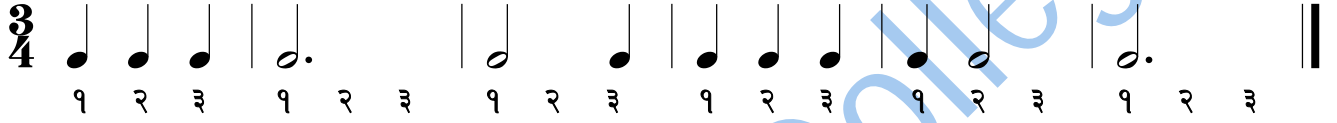
 माथिको अङ्गले प्रत्येक मेजरमा बजे बिटहरूलाई जनाउँदछ ।
तलको अङ्गले कुन नोटले कति बिट पाउँछ भनी जनाउँदछ ।

डट (Dot) भएको हाफ नोटहरूमा ३ बिट हुन्छ । $\text{♩} = ३$ बिटहरू

तालमा मात्राङ्कहरू (Rhythmic values)

क्वार्टर नोट (quarter note) (♩) = १ बिट
हाफ नोट (Half note) (♩) = २ बिट
होल् नोट (whole note) (♩) = ४ बिट

१. उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

२. तल दिइएका नोटहरूको लागि काउन्ट लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

३. क्लेफको चिन्हपछि तालको चिन्ह $\frac{3}{4}$ लाई लेख्नुहोस् ।

तल नोटको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

४. क्लेफ चिन्हपछि तालको चिन्ह $\frac{3}{4}$ लाई लेख्नुहोस् । नोटहरूको मुनि काउन्टलाई पनि लेख्नुहोस् र छुट्टिएका बारलाइनहरू पनि बनाउनुहोस् ।

५. तल दिइएको नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र छुट्टिएका बारलाइनहरूलाई पनि थप्दै मिलाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निमित्त प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Time Signatures (ताल चिन्ह) - $\frac{2}{4}$

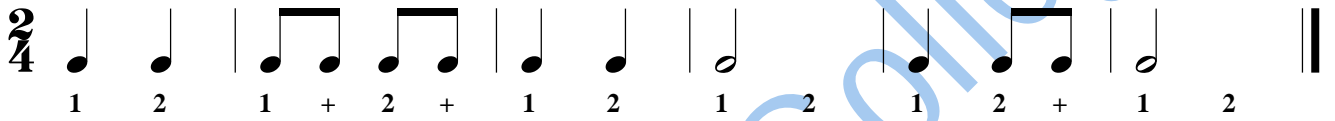
$\frac{2}{4}$ मा प्रत्येक बार मा २ बिट हुदछ ।

तालको अंकले कुन नोटले कति बिट पाउँछ भनी जनाउँदछ ।

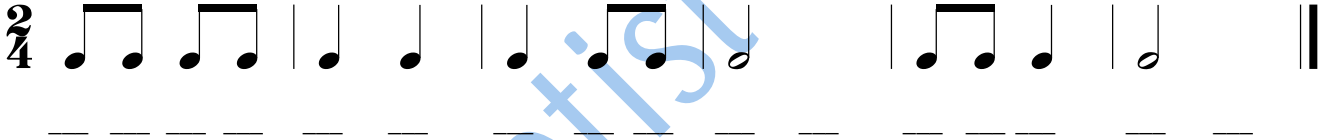
तालमा मात्राङ्कहरू (Rhythmic values)

- An eighth note(एड्थ नोट) (♪) = १/२ बिट
- A quarter note(क्वाटर नोट) (♩) = १ बिट
- A half note(हाफ् नोट) (♩) = २ बिट

१. बिटलाई उच्च स्वरमा उच्चारण गर्दा तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

२. तल दिइएको नोटहरूमा काउन्ट लेख्नुहोस् र बिटलाई उच्च स्वरमा उच्चारण गर्दा तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

३. अगाडीको क्लेफ चिन्ह पछि तालको चिन्ह $\frac{2}{4}$ लाई लेख्नुहोस् । ताल दिइएका नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र बिटलाई उच्च स्वरमा उच्चारण गर्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

४. तलको क्लेफ चिन्हपछि ताल चिन्ह $\frac{2}{4}$ लाई लेख्नुहोस् । तलका नोटहरूको मुनि बिटलाई लेख्नुहोस् । तल छुट्टिएको बारलाइनहरूलाई बनाउनुहोस् ।

५. तलको नोटहरू मुनि खाली ठाउँहरूमा काउन्टलाई लेख्नुहोस् र छुट्टिका बारलाइनहरूलाई पनि बनाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज ।

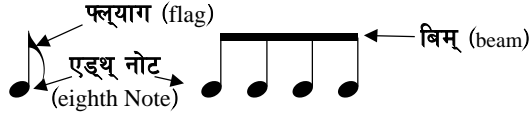
होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Eighth Notes (एड्थ नोटहरू)

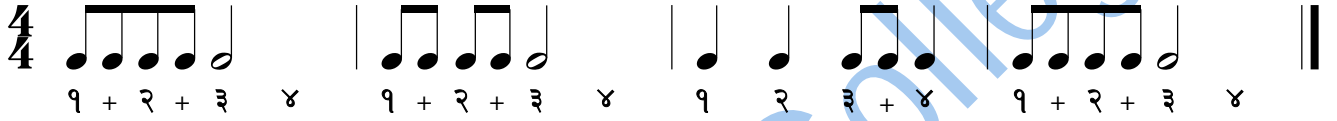
एड्थ नोटको (eighth note) मात्रा एक बिटको आधा भाग मात्र हुन्छ । यस्तो प्रकारको नोटमा माथिपट्टि फ्ल्याग (flag) वा बिम् (beam) लाई राखेर लेख्न सकिन्छ ।

एड्थ (Eighth) नोटको निम्ति काउन्टलाई लेख्दा (+) चिन्हलाई प्रयोग गर्नुहोस् ।

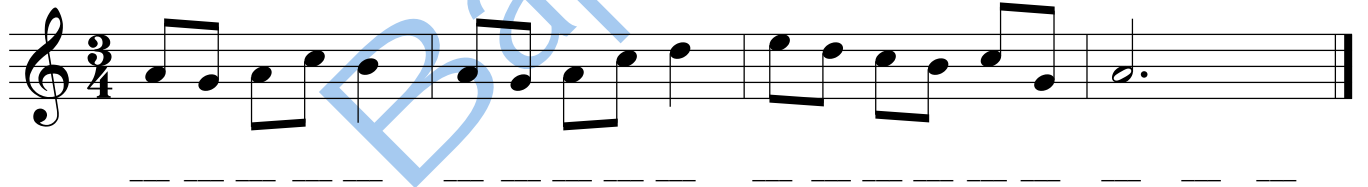
१. उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

२. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

३. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

४. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

५. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र छुट्टिएका बार रेखाहरू पनि बनाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Eighth Rests (एड्थ् रेष्टहरू)

एड्थ् रेष्टको (eighth rest) मात्रा एक बिटको आधा भाग मात्र हुन्छ ।

एड्थ् (Eighth) नोटको निम्ति काउन्टलाई लेख्दा (+) चिन्हलाई प्रयोग गर्नुहोस् ।

Eighth rest(एड्थ् रेष्ट) (७) = १/२ बिट

Eighth note(एड्थ् नोट) (७) = १/२ बिट

उच्चारण: एक र दुई र तिन चार र

१. उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

१ + २ + ३ ४ १ + २ ३ + ४ १ २ ३ + ४ + १ + २ + ३ ४

२. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

३. प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र उच्च स्वरमा बिटलाई गन्दै तालमा ताली बजाउनुहोस् ।

४. निम्न कति एड्थ् नोटहरूमा फ्ल्याग (flag) र बिम् (Beam) छुट्टिएका छन् । छुट्टिएका फ्ल्याग (flag) र बिम् (Beam) हरू आवश्यकअनुसार बनाउनुहोस् ।

५. निम्न प्रत्येक नोटहरूको मुनि काउन्टलाई लेख्नुहोस् र छुट्टिएका बार रेखाहरूलाई बनाउनुहोस् ।

६. निम्न कति एड्थ् (Eighth) नोटहरूमा फ्ल्याग (Flag) र बिम् (Beam) हरू छुट्टिएका छन् । छुट्टिएका कुराहरू आवश्यकअनुसार बनाउनुहोस् ।

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिस्ट कलेज । यो नेपालीमा रूपान्तरण गरिएको पाठ हो ।

होप ब्याप्टिस्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिँदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचिबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

Hope Baptist College

© सर्वाधिकार २०१६, होप ब्याप्टिष्ट कलेज ।

होप ब्याप्टिष्ट कलेजले यस अभ्यास पुस्तिकालाई नाफा कमाउने उद्देश्यले होइन तर शिक्षा बाँड्नको निम्ति प्रयोग गर्न र प्रतिलिपी बनाउने अनुमती दिदछ ।

यो सर्वाधिकारको सूचना यस अभ्यास पुस्तिकाको हरेक पानामा राखिएको छ ।

यसबाट प्रतिलिपि गरेर बेच्ने वा यसमा भएको सामग्रीलाई सर्वसाधारणमा बेचबिखन गर्न राखिएको कुनै पनि सामग्रीसँग समावेश गराउने अनुमति छैन ।

